

Gerbiami Seimo nariai,

Reaguodami į Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1119 svarstymą ir priėmimą, siūlome **nukelti šio įstatymo įsigaliojimo datą.**

Konstitucinio Teismo doktrina nustato, kad įstatymų leidėjas privalo užtikrinti teisinio reguliavimo stabilumą ir negali keisti pareigūnų statuso taip, kad tai paneigtų jų teisėtus lūkesčius užbaigti įstatyme nustatytą kadenciją.

Europos žiniasklaidos laisvės aktas (Reglamentas (ES) 2024/1083) taip pat įpareigoja valstybes nares užtikrinti konkrečiai visuomeninių transliuotojų nepriklausomumą. Šio reglamento 5 str. 3 d. numato, kad sprendimai dėl visuomeninio transliuotojo vadovo atleidimo iki kadencijos pabaigos gali būti priimami **tik išimtiniais, aiškiai apibrėžtais ir pagrįstais atvejais**, apie kuriuos jiems žinoma iš anksto.

Šiuo metu svarstomas teisės aktas, jei būtų priimtas ir įsigaliojotų nuo 2026 m. sausio 1 d., būtų akivaizdžiai neteisėtas, nes prieštarautų ne tik Konstitucijai, bet ir Europos žiniasklaidos laisvės aktui.

Primename, kad dabartinis įstatymas leidžia atleisti LRT generalinį direktorių, jei tam yra viešas interesas. Siekis skubiai įstatymu atsisakyti viešo intereso reikalavimų kelia nebūtiną prielaidą, jog viešo intereso atleidimui nėra, o atleisti siekiama atstovaujant kažkieno privatų interesą.

Tokios prielaidos visiškai nebūtinai ir mažina pasitikėjimą Seimu ir demokratija, nes kiekvienas Seimo narys asmeniškai prisiekė laikytis įstatymų ir dirbti Lietuvos žmonių labui.

Įsigaliojimo datos nukėlimas:

- Leistų išvengti neteisėto teisės akto priėmimo, nes kriterijai būtų žinomi iš anksto ir nesikeistų kadencijos metu;
- Įrodytų visiems skeptikams, kad įstatymas priimamas ne konkrečiam asmeniui ar atstovaujant kažkieno privačius interesus, bet siekiant geresnio LRT valdymo reglamentavimo;
- **Mažintų visuomenės susipriešinimą ir didintų pasitikėjimą Seimu bei sprendimą priėmusiais Seimo nariais.**

Pasiūlymas:

Pakeisti pateikto Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1119 2 straipsnį:

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

Įstatymas įsigalioja 2028 m. spalio 3 d.

Pagarbiai

Vykdantysis direktorius Vytautas Šilinskas